

Antiga Audiència, diumenge 11 de desembre de 2005

Mi padre es ingeniero

Mon père est ingénieur, Robert Guédiguian, 2004

Una bonica història d'amor que se situa en els difícils barris de la perifèria

Involució

Després d'haver gaudit d'una bona pel·lícula com ara la de *Le promeneur du Champs de Mars*, film que vam poder veure el mes passat, se'ns mostra ara el veritable esguard del director francès d'origen armeni Robert Guédiguian. Un rostre cinematogràficament molt menys interessant: el sociòleg que es posa a fer cinema, i no pas el cineasta que també inclou sociologia en les seves obres. Ja vam dir que Guédiguian era sociòleg de formació i que simpatitzava amb l'esquerra, així que va trobar en el cinema una via per la lluita social, un mecanisme per denunciar la situació de l'entorn de pobresa, immigració i barris marginals de França. Tot plegat està molt bé i mai està de més recordar els veritables problemes dels nostres grans països desenvolupats, que des del govern s'omplen la boca amb multiculturalismes i integracions. Però, per què aquesta denúncia ha de

venir sempre acompanyada d'un oblit del cinema en estat pur? Un cinema que parli com a cinema i no com a engalipada moralista del director. I no dic que siguin incompatibles els termes política i art. Aquesta divisió només la fan quatre pedants. Es pot fer bon cinema amb temes polítics, com bé ja ha demostrat el mateix Guédiguian amb *Le promeneur du Champs de Mars* o com demostren altres directors com Gordard, que a la seva darrera pel·lícula, *Nuestra música* (que també veurem aviat en), arriba a l'equilibri perfecte entre ambdós termes aparentment enfrontats. I és que deixar de banda en el cinema el paper de la memòria i del temps i de la lluita entre realitat i ficció, és simplement oblidar el cinema.

La paràbola del pessebre

Una veu en *off* explica la Pastoral, la visió teatral del naixement de Crist típica de Provença. És la veu de la mare de Natacha. Natacha

(Ariane Ascaride, una actriu habitual en el cinema de Guédiguian) imagina ser la Mare de Déu que porta el nen Jesús a la panxa mentre passeja pels molls remodelats de Marsella (sempre Marsella, l'escenari d'ingrés de la immigració a França). Per a ella, José és Jérémie (Jean-Pierre Darroussin), el seu amor de joventut; el seu amor de sempre. Fa anys que no ha vist a Jérémie, excepte quan surt a la tele al costat del ministre de Sanitat. Jérémie s'ha convertit en un personatge important. Mentre ell recorre el món, Natacha segueix exercint de metge de barri en la ciutat en la qual ha nascut, en la zona en la qual s'ha criat. No obstant això, Jérémie està al seu costat, però Natacha no ho sap. No se n'adona de res perquè està en estat de xoc, en un estat que els metges anomenen «estupor psíquic». Un dia, la troben inerta i muda. No és mou, a no ser que la moguin. Actua com una titella. Si l'aixequen, es queda aixecada. Si

l'asseuen, roman asseguda. Fins i tot li han de donar de menjar. Jérémie es trasllada a la casa de Natacha. S'asseu on s'asseia ella, escolta els discos que ella escoltava. Això estimula la seva memòria: tenien 14 anys i, en les classes de rus, Jérémie no aconseguia pronunciar «El meu pare és enginyer». Es van estimar apassionadament. Cada any, en una espècie de ritual, decidien si devien seguir junts. Un dia, van decidir no seguir i Jérémie va marxar lluny, i viatjà arreu del món. Però Jérémie ha tornat. Encara no ho sap, però es quedarà. En el seu intent de descobrir què li ha ocorregut a Natacha, coneix a la gent que l'envoltava, estima els que l'estimaven, té cura dels malalts de qui tenia cura... com un que es passeja perdut en una vida que no és la seva.

Els barris francesos

Sota aquesta història d'amor, com ja ens té acostumats Robert Guédiguian, s'amaga una crítica àcida a la societat francesa creadora de guetos. Però no només es critica el rebuig de la societat francesa cap a aquests sectors i la lluita contínua que han de tenir per tal de conservar les seves cases i les seves feines, sinó que també surten mal parats els propis immigrants que ja es consideren francesos. I és que no ens enganyem, perquè un sigui immigrant i en pateixi les conseqüències no vol dir que sigui bona persona. Està ple de mala

gent a tot arreu. No és un problema de classes, sinó d'esperit individual. Això sí, les condicions externes sens dubte influeixen, però no són definitives.

No deixa de ser una pel·lícula interessant pels dies que corren, amb tants problemes que estan patint ara els suburbis del nostre país veí. *Mi padre es ingeniero* és un film que aposta per la utòpica convivència entre gent de diferent raça i religió, i aposta, com no, per una política d'esquerres. Com al pessebre, tothom està en pau i per un dia conviuen rics i pobres, als pessebres de Nadal. Quanta ingenuïtat! Alguna cosa greu està passant, però el problema no és que uns joves fanàtics cremin cotxes (pura matèria, tot i que és de la pròpia pobra gent del barri), sinó que a la televisió surti un negre a qui li han cremat la furgoneta i que les seves paraules siguin: «Això només ho arregla Lepen». Això sí que espanta!

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Robert Guédiguian

Guió: Robert Guédiguian y Jean-Louis Milesi

Producció: Robert Guédiguian.

Música: Arto Tunçboyacıyan.

Fotografia: Rénato Berta

Muntatge: Bernard Sasia

Disseny de producció: Michel Vandestien

Vestuari: Juliette Chanaud

País: França

Any: 2004

Duració: 90 min.

Equip Artístic

Ariane Ascaride (Natacha/María),

Jean-Pierre Darroussin

(Jérémie/José), Gérard Meylan

(Sr. Vadino/Roustido), Pascale

Roberts (Madre de Natacha),

Jacques Boudet (Padre de

Natacha), Pierre Banderet (El

asno), Patrick Bonnel (El buey),

Frédérique Bonnal (La vecina),

Christine Brücher (Sra. Vadino),

Mathilda Duthu (Mylène/Mireille)

Filmografia

2005

Le Promeneur du Champs de Mars.

2004

Mi padre es ingeniero.

2002

Mari-Jo y sus dos amores.

2000

¡Al Ataque!

1997

Marius y Jeannette